

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien I, Wallfischgasse Nr 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

St. 2.

V Ljubljani, 31. januarja 1888.

Leto V.

Obseg: Sol v živinski krmi. — Kako gnojiti vinograde — Krmska rastlina za suho peščeno zemljo. — Akordne cene za košnjo, sušenje in spravljane gnoja. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Na pomoč! — Tržne cene. — Inserati.

Sol v živinski krmi.

Sol je vsakemu želodcu potrebna; če soliš živini klajo, pomagaš želodcu, da laže prebavlja tudi slabejšo klajo, in živina ostane krepka, vesela in zdrava.

Sol je človeku, pa tudi živini potrebna. To je resnica, zoper katero se ne da nič drugega ugovarjati nego to, da vsak kmet ne more živini dajati soli, ker si je revež večkrat še sam sebi ne more kupiti. „Kjer ni nič, izgubil je tudi cesar pravico,“ slove star pregovor, katerega tudi mi ne zabimo, trdeč, da je sol človeku, pa tudi živini potrebna.

Ako priporočamo torej sol za živino, priporočamo jo takim kmetovalcem, ki si morejo vsaj nekoliko soli za svojo živino kupiti, posebno živo pa jo svetujemo onim, ki so premožni kmetje.

Solna kislina (sol) je sestavni del želodčnega soka, kuha jo natura sama v želodcu živinskem kakor človeškem. Vzemimo želodčnemu soku solno kislino, in želodec ne bo mogel več prav kuhati, — použiti živež bo obležal neprebavljen v želodcu in čevih, živina bo začela hirati, ker si ne bo mogla narejati dobre, tečne krvi, katera se le dela iz dobro prekuhane piče v želodcu in čevih.

Če dajemo torej živini soli, dajemo jej to, kar jej natura sama daje kot najpotrebnejši pomoček za prekuhovanje použite piče.

Mnogokrat vidimo živino slabo in klavarno s krmežljivimi očmi, s ščetinasto dlako in brez moči. Jed se jej upira! Bodi taka živina za molžo ali za pitanje ali za vprego namenjena, nikjer ne bo dobro storila. Poiščimo pa vzrokov, zakaj da je živina taka, in našli bomo — ako ni kakšne posebne bolezni v njej —, da jej ali manjka,

klaje ali da je klaja slaba, sprijena, ali pa da je živina od slabega vremena in napačnega gleštanja začela hirati.

Pa kako pomagati? Kmetovalec si ne more vselej dobre klaje omisliti, če je slabo pridelal, — tudi z vremenom ne more gospodariti, da bi ne bilo mokrotno i. t. d. Ob takih okoliščinah ni drugega bolj gotovega pomočka zoper vse to, nego je sol.

Že natura sama naganja živino, da rada liže slano zidovje, da včasih celo srka scalnico in da požira pohotno vse, kar je le količkaj slanega okusa, in to zato, ker čuti v sebi silno poželenje po soli ter si prizadeva, temu poželenju kakor koli zadostiti, zato se jej tudi scalnica ne gnusi, če je le slana.

Dajajmo taki živini potrebne soli, in videli bomo kmalu, kako bo od dne do dne boljša, — koliko raje bo začela tudi slabo klajo uživati, koliko bolje jo bo sedaj prekuhavala, ker jej sol nadomešča pomanjkanje slanega želodčnega soka. In ker bo raje jedla in tudi bolje prebavljala, zboljšala se bo kmalu v vsem, da jo boš komaj poznal od poprejšnje. Vse to bo storila sol, če ni, kakor smo že poprej rekli, nikakešne bolezni v živini.

Sol si moremo v takih okoliščinah ravno tako misliti, kakor priprego. Eno samo preslabo živinče ti ne more voza čez klanec spraviti; če mu pa priprežeš še eno v pomoč, šlo bode. Ravno taka je s soljo, ki hodi prepričlemu ali preslabemu želodčnemu soku na pomoč — v priprego.

Kako gnojiti vinograde.

Po končani trgatvi ne počiva vinšček, ampak jame takoj skrbeti za prihodnjo letino. Komaj je božja kapljica pod streho, uže pričinja kole puliti, trte obrezavati, bra-

niči jih zimskemu mrazu, zemljati, gnoj voziti v vinograde, in kedar koli dopušča po zimi vreme, trtam gnojiti.

Vsi razumni vinščaki priznavajo, da je važno in koristno, vinograde gnojiti, a v obče vender gnoje premalo, gotovo za polovico premalo.

Kaj je tega krivo? Pred vsem pomanjkanje potrebne gnoja in potem tudi zelo napačna, a žalibog pre-razširjena misel, da vinogradi laže pogrešajo gnoja nego njive. Resnično je pa tudi, da porabijo naši vinščaki mnogo gnoja, katerega privoščijo svojim vinogradom, napačno, ali ga potratijo, ker ga slabo podkopavajo. Ker zdaj prihaja čas, ko bo treba vinograde gnojiti, naj o tem nekoliko izpregovorimo in sicer posebno razložimo, kako je to delo opravljati.

Hočemo pa samo o gnojenju z navadnim, živinskim gnojem govoriti, vse druge snovi, s katerimi ga lahko uspešno nadomeščamo, opuščamo v tej razpravi.

Kolikor načinov gnojenja v novejšem času priporočajo, skoro vsi so si v tem enaki, da se gnoj ne podkopava globoko, ampak samo od pol do enega čevlja pod zemljo. Vsi načini plitvega gnojenja se pa razločujejo s tem, da se pri različnih razmerah različno gnoji. Na ravnini gnoji se drugače in v hribih zopet drugače. Navadni živinski gnoj moramo smatrati za tvarino, katera z ene strani obdrži trti potrebno organsko in neorgansko hrano, z druge strani pa se spreminja v humus, vsled katerega postaja svet rahlejši, da ga lahko prešinja zrak, ki je neogibno potreben, da se tvarine v njem lahko razkrajajo ali da razpadajo. Vse redilne snovi postanejo po okoliščinah prej ali poznej tekoče. Nekatere se kar naravnost raztopijo, druge izpuhtijo iz gnoja ter se nabirajo v pokrivajoči zemlji, v kateri se od dežja tudi raztopijo. Vse raztopljene redilne snovi potopijo ali pogrezejo se pa v tla, kjer jih korenike posrkajo. Glede na poslednji stavek ugovarjalo bi se lahko, da je Liebig dokazal, da se na površje zemlje izlite raztopnine le prav plitvo pogrežajo, ker jih zemlja sama mehanično v tem zadržuje. Če temu prav pritrujemo, moramo si vender misliti, da segajo redilne snovi pri vsem tem zadosti globoko, tem bolj, ker se ne pogrežajo iznad površja zemlje, umpak iz dna jamice v globlino; pot do korenik jim je torej vender bistveno skrajšan.

Zdaj hočemo videti, koliko globoko se podkopani gnoj najbolj obnaša. Ako gnoj kar po vrhu vinograda raztrosimo ter ga nič ne podkopljemo, raztopi sicer deževnica vse, kar je raztopljivega v njem; pa to se ne pogreze zadosti globoko, kajti v tem ga zadržuje zemlja sama. Drugi del razpadlega gnoja, to je organski del, ki je plinaste narave, izpuhti neukoriščen v zrak. Vrhu tega razpada nam le površno potrošeni gnoj zelo neredno, ker ga v tem zavirajo zdaj mraz, zdaj suša, zdaj prevelika moča in enaki vplivi. Prosto raztrošenje gnoja po vinogradih je po vsem tem malouspešno in se ne more ni-

kakor priporočati. Če podkopljemo gnoj le kakega pol čevlja globoko ter ga zasujemo, ravnamo še vedno v zgubo, kajti plinaste snovi pridržuje zemlja le nekoliko, raztopljene imajo pa še vedno predolgo pot do korenik. Ako pa zasujemo gnoj v čevelj globoke jame, ognemo se takih neugodnih nasledkov, kakeršne smo našli pri površnem in plitvem gnojenju, kajti v tej globočini se približamo korenikam, katerih pri okopavanju ne dosežemo, ter položimo gnoj tako rekoč na nje. Vsled tega pridejo raztopljene snovi po kratki poti korenikam v korist; zemlja pa, s katero je gnoj zasut, posrka vse plinske gnojilne snovi, predno morejo v zrak izpuhteti. Dalje nam koristi tako gnojenje tudi zaradi tega, ker se pri vsakokratnem okopavanju zrahlja zemlja tikoma gnoja, nekoliko

pomeša z gnojem, in tako odpira pot potrebnemu zraku in vlažnosti.

Ako podkopljemo gnoj tikoma korenicega debela, naredimo si res tudi nekoliko škode. S tem prisilimo namreč trto, da nam zažene kmalu dosti privršnih ali rosnih korenik; pa saj se te pri okopavanju tako odstranijo; tiste, katere nastanejo po leti, pa le podpirajo trto v rašči in rodovitnosti za eno leto.

Ako podkopljemo gnoj še globokeje, vidimo, da se našete prednosti plitvega gnojenja izgubljajo druga za drugo. Pred vsem zapazimo — in to priznavam za poglavitno napako globokega gnojenja, — da izostane popolnoma mehanični učinek gnoja na zemljo, namreč zrahljanje po humusu, v kojega se spreminja gnoj. Vsled tega ne moreta zrak in vlažnost tako dobro zemlje prešiniti, in ne samo gnoj, ampak tudi zemlja okolo njega se ne razkroji zadosti. Seveda se ne moremo o vsem tem z očmi prepričati, a vender imamo jasne dokaze za to. Kedar kak star vinograd prekopavamo zato, da bi ga z novimi trtami nasadili, nahajamo mnogokrat tri, štiri čevlje pod zemljo neko črno, šoti podobno tvarino. Kaj je to? Nič drugega kakor gnoj, kateri se je morebiti pred petdesetimi leti podkopal, pa se ni mogel vsled pomanjkanja zraka in vlažnosti razkrojiti.

Pri vsem tem je pri nas še mnogo vinščakov, kateri se za globoko gnojenje potezajo in plitvo kar naravnost obsojajo za ničvredno. Mi tudi

nočemo trditi, da je morda zavrženo delo in gnoj, ako trtam globoko gnojimo; saj je uže to mnogo vredno, da se zemlja zrahlja in posebno v takih vinogradih, katerih nismo pri nasajanju zadostno prekopali.

Da je zrahljanje zemlje res jako koristno, to nam kažejo v malem vrtnarji: kedar jim kako drevo ne mara prav rasti in roditi, zrahljajo zemljo okolo njega, in pomagano je.

Še jasnejši dokaz nam pa dajajo oni trtorejci, kateri gnoje trtam z jelševino. Oni mislijo, da podajajo trti Bog ve koliko kalija, dušca, fosforove kisline i. t. d. z butarico suhega listja in lesa; v resnici pa s tem gnojenjem skora odločno le zemljo rahljajo, a pravega gnoja nikakor ne nadomeščajo.

Podoba 6.

Podoba 7.

Iz vsega tega sklepamo, da je najbolje, ako pri gnojitvi vinogradov le za en čevljev globoko podkopavamo gnoj, in sicer prav blizu okoli trt po visečih legah, po ravninah pa med trtami.

Krmska rastlina za suho peščeno zemljo.

Po mnogih krajih imajo prav revno, suho in peščeno zemljo. Na taki zemlji pridelujejo malo, zato redijo malo živine in dobivajo malo gnoja. Koder je pa malo gnoja, tam pa sploh ni misliti, da bi zboljšali kmetije. Ako hočemo tako slabo zemljo popraviti, moramo imeti več gnoja, oziroma živine; ako pa hočemo imeti več živine, moramo pridelovati več krme. Kako pa dobivati krme? Krmo dobivamo, ako sejemo take rastline, ki dajo tudi na slabi zemlji veliko dobre krme. Med take rastline štejemo peskovo grašico (*vicia villosa*), ki je pa drugačna od naše navadne, domače grašice. Peskovo grašico moremo sejati kot ozimno ali pa kot jaro grašico. Najbolje je sejati grašico jeseni z ržo skupaj, ker imamo potem uže sredi meseca maja prvo košnjo. Peskova grašica z ržo vred je izvrstna zelena piča, posebno molznim kravam. Kdor pa seje spomladi, sej konec meseca marcija ali v pričetku meseca aprila, ker prvi čas raste grašica zelo počasi. Zimska setev daje po dve dobri košnji. Ako nam peskova grašica dozori, da nam zrnja, ki je dobra krma vsakovrstni živini, in pa slame, ki je dobra za nastil ali pa tudi za krmo. Na en hektar je sejati zraven rži 70 do 80 $\frac{1}{2}$ g peskove grašice. Ako nam grašica dozori, da nam 13—17 hektolitrov zrnja na enem hektaru. Seme peskove grašice prodajata na Dunaji Wieschnitzky & Clauser (Wien, L. Wallfischgasse 8) 10 $\frac{1}{2}$ g za 3 gld. 60 kr.; 100 $\frac{1}{2}$ g za 28 gld. Podoba 6. kaže peskovo grašico, podoba 7. pa strok njen.

Akordne cene za košnjo, sušenje in spravljjanje sena.

Za seneno košnjo jemljimo načeloma le kordalce, ker izhajamo s temi dosti laže in boljše. Kordalcem, ki so izurjeni kosci, gre delo hitro od rok. To je zelo koristno gospodarju ob košnji, ko je delo nujno, vreme pa nezanesljivo. Gospodar pridobi pa tudi s tem, da kosi s kordalci navadno ceneje nego pa z dninarji. Le gledati mu je pri akordni košnji, da kosci ne delajo površno in ne puščajo za saboj grebenov ali celih šopov trave. Marveč mora strogo zahtevati, da kosci kosijo čisto t. j., kar je le moči, tikoma tal, ne da bi prisekavali glavice travnih korenin.

Akordne cene za seneno košnjo so kaj različne, ker jih določujejo različne krajne in gospodarske razmere. Tudi pri nas so te razmere toli različne, da jih je treba gospodarju skoraj za vsak kraj posebe določiti. Sedaj hočem navesti nekaj vzgledov, na katere se lahko opirajo gospodarji, kadar si določujejo akordno ceno za košnjo kakor tudi za sušenje in spravljjanje sena.

Eden kosci pokosi na dan lahko 28 do 40 in celo do 50 arov senožeti ali travnika. Da pokosi en cel hektar (1 ha = 100 ar), potrebuje torej 2 do 3 $\frac{1}{2}$ dni. Kosci, kateri kosijo na dnino, dobivajo zmeraj več plačo, ker delajo utrudljivo 10 do 12 ur na dan. Če dajemo koscu v denarji ali pa v denarni vrednosti n. pr. 75 kr. dnine — seveda brez vsega družega — stane košnja 1 ha senožeti 1 gld. 50 kr do 2 gld. 62 kr., če gre delo pošteno od rok. Ravno tako bi znašala ob istih okoliščinah

prava akordna cena za 1 ha košnje tudi 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 62 kr.

Ker pa niti misliti ne smemo, da bi opravili košnjo z našimi dninarji tako ceno, marveč je košnja na dnino v tem slučaju navadno dosti dražja, in ker je treba kordalcu primerno večega zaslužka za njegovo večje delo, bode tudi akordna cena nekaj večja ter utegne 1 gld. 80 kr. do 3 gld. za 1 ha znašati. Koder je dnina za kosce večja nego 75 kr., večja je razmerno tudi akordna cena in utegne znašati od 2 gld. do 3 gld 50 kr. in celo do 4 gld.

Ko plačujejo na Češkem za košnjo 1 ha n. pr. v Miličovesu le 1 gld. 20 kr., stane ista v Pirglicah 2 gld. 80 kr. do 3 gld. 55 kr., v Červenem Oujezdu 3 gld. in v Duksu 2 gld. do 4 gld. Z večine pa znaša povprečna akordna cena za košnjo 1 ha senožeti 2 gld. — 2 gld. 50 kr. — 3 gld.

Pokošeno seno suše po mnogih krajih tudi v akordu. Cena za sušenje sena na 1 ha je tudi v raznih krajih različna. Odvisna je tudi od tega, na kak način suše seno in vsekakor tudi od vremena, ko se suši.

Za posušenje sena na 1 ha je treba povprek 15 žensk, katerih delo stane vkup 4 gld. 50 kr., če jim plačujemo po 30 kr. dnine. Ob zelo ugodnem vremenu zadostuje tudi le 12 žensk, ob slabem vremenu pa jih je do 20 in še več potreba. Zategadelj je tudi svetovati, da se gospodar precej pogodi s kordalci, kako da bode, če bode deževno vreme med sušenjem, da ne trpi delavec škode.

V Miličovesu na Češkem, kjer je delo sicer v ceno, in znaša možka dnina 40 do 50 kr. *) po leti, plačujejo za sušenje sena na drobno po posameznih delih in sicer tako le za 1 ha:

za raztrošanje redovja	— gld. 40 kr.
„ prvo obračanje	— „ 50 „
„ vsako drugo obračanje	— „ 40 „
„ devanje sena v lonice (vršaje, kope)	1 „ 50 „
„ razstrošanje lonic na debelo (v ograbke)	— „ 50 „
„ obračanje v ograbkih	— „ 30 „
„ devanje v kupe za nakladanje	1 „ — „
skupaj	4 gld. 60 kr.

Ob jako ugodnem, gorkem in suhem vremenu posuši se tamkaj seno na ta način — da se prvi dan le dvakrat obrne in je popoldne družega dne suho, kar je seveda le mogoče pri senu, katero se je dopoldne pokosilo — z vkupnimi stroški 4 gld. 60 kr. Ker znaša tamkaj akordna cena za košnjo 1 ha le 1 gld. 20 kr., stroškov je za košnjo in sušenje v akordu ob ugodnem vremenu le 5 gld. 80 kr., kar je na vsak način po ceni.

V Ebendorfu na Niže-Avstrijskem, kjer znaša dnina za moške po zimi 50 kr. in po leti 60 kr., *) plačujejo pa 6 gld. 95 kr. za akordno košnjo in sušenje sena na 1 ha.

Posušeno seno se tudi pogostoma v akordu naklada in spravlja. Po mnogih krajih je navada, da se v akordu pokošeno in posušeno seno naloži tudi na vozove in še le doma spravi z dninarji in posli. Drugod pa seno tudi v akordu skladajo in spravljajo na senico, pod itd. Za nakladanje sena so akordne cene tudi različne. Za nalaaganje voza s 6—8 g sena, računni se povprek 20 do 25 kr. Za skladanje in spravljjanje sena pa se računni od enega voza 50 do 60 kr., in odpade teh za skladanje 20 kr., za spravljjanje na senico, pod itd. pa 30 do 40 kr. Navadno se pa to slednje delo bolj pošteno opravi z domačimi posli in dninarji. V Ebendorfu na Niže-Avstrijskem

*) Ženska dnina je za 20—30% cenejša.

plačujejo za nakladanje, skladičenje in spravljajanje sena po 87 kr. od voza, ki je naložen s 6—7 q sena.

V. R.

Razne reči.

— **Jajčje lupine** mečejo navadno na gnoj. Ker so pa lupine iz ogljikovo in fosforovo kislega apna, boljše je, da jih hranimo ter dobro zdrobimo. Zdrobljene jajčje lupine so dobra krma kuretin, mladim prasičem in teletom, ker lupine ne krepijo le kosti, ampak pospešujejo tudi rast prasičem in teletom. Kokoši, ki dobivajo lupin, neso rajše in nikdar ne jajec z mehko lupino.

— **Varujte krastače (krote).** Maloktero žival preganjajo zaradi njene ostudne vnanjosti tako zelo kakor krastače. In to popolnoma po krivičenem. Krastača (krota) je ena najkoristnejših živali, ker pojedla veliko škodljivih črvov, hroščev in drugih škodljivih živali. V sedanjem času so pričeli izpoznavati, koliko koristi krastača, in Angleži jih celo kupujejo, da jih morejo spuščati na svoje vrte in v cvetličnjake. Nekaj krastač na vrtu požre kmalu vse polže.

— **Kadar se ti zaleti pri jedi,** iznebiš se najhitreje jedi, ki je zašla v napačen kraj, ako moliš roki kvišku, kakor da bi hotel segati na strop. To neki precej pomaga.

— **Po plesnivem dišeč oves popraviš,** ako ga pomešaš s stolčnim ogljem, in pomešanega pustiš na kupu kaka dva tedna. Potem očisti oves z vetrnico.

— **Goreč petrolej najlaže ugasiš** z mlekom. Kadar nastane ogenj v hiši, ako se ubije petrolejska svetilnica, ali ako se petrolej užge kako drugače, vzemi vselej mleka in gasi.

— **Da rajše jedo svinje, katere pitamo,** priporoča „Slov. Gospodar“ to le: Kdor hoče svinje rediti zato, da jih zakolje ter si priredi začimbe (zabele), zgodi se mu lahko, da mu svinje ne žro več, kadar bi najrajši videl, da bi še žrle. Kar koli jim prinese človek, vsega se malo lotijo, potem pa puste na miru. Lahko se torej zgodi, da se jim maščoba manjša, ne pa večja. To je vsekakor nevolja; od nje bi človek kaj rad dobil zdravila.

Tako zdravilo se tudi nahaja in ne stane. Bog zna, koliko truda ali denarja. Zdravilo je čisto preprosto. Vzemi kak kebelj ali enako leseno posodo, ki drži vodo. Vanjo napiplji ovsu za dva do tri prste na debelo in potem potresi oves s soljo. Tacih plasti ovsu naredi toliko, kolikor ti je treba za dva dni. Na zadnje pa vlij vode, ne preveč, pa toliko, da je ves oves v vodi. Ker se oves raztegne, zato ne sme biti posoda prepolna.

Po dve pesti tega ovsu dajaj potlej vsaki svinji na dan. In čudo, kako ti bode žrla. Vse, kar ji daš, požre ti z največjo slastjo. To zdravilo je lahko, in torej upamo, da se ga bodo naše gospodinjke rade poprijele, ako ga bode potreba.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 6. Kupil sem lansko leto v Ljubljani semena krmne pese. To seme je pa slabo kalilo in rodilo tudi slabo peso. Kje naj kupim dobro kalivega semena in katere vrste? (M. L. na V.)

Odgovor: Ker je Vaša zemlja (na Vipavskem) nekaj posebnega, in ker vemo, da je poskušal v svojem času adjunkt vinarske šole na Slapu, g. Rohrman, z raznimi vrstami pese, obrnili smo se do njega. G. Rohrman nam piše: Na Slapu je najbolj uspevala okrogla, rumena oberndorfska pesa (grosse, gelbe Oberndorfer Futterrübe). Peso smo sejali na gredice, sadike pa presajali potem v novič prekopen soldan (lapor). Prostor je bil namreč namenjen drevesnici. Med rastjo smo zalivali peso z gnojnico. Te vrste peso sploh najbolj pri-

poročajo, toda ne brez gnoja. — Dobrega semena doboste od tvrdke: Wieschnitzky & Clauser, na Dunaji (Wien, L. Wallfischgasse 8).

Vprašanje 7. Večkrat sem bral v ž. listu vprašanja in odgovore ter se tudi ravnal po nasvetih, tako, da sem uže marsikaj zboljšal. Zatorej Vas prosim tudi jaz sveta. Imam nekaj kmetije in troje živinčet. Dve kravi sta pa prav zelo ovčičavi, kakor pri nas pravimo, koža se ju namreč drži po rebrih, in hujšata, ako ravno jesta radi. Prosim Vas torej kakega sveta, kako ozdraviti kravi od te bolezni. (I. Tr. v Stražišči.)

Odgovor: Bolezen, katero popisujete, imenujejo Slovenci skoraj povsod ovčič. Od te bolezni morate kravi kmalu ozdraviti, drugače pritisne trebušna ali prsna vodenica, in žival mora poginiti. Ovčič dobi živina, ako si večkrat prehladi kožo, vrhu tega pa mora stradati ali pa uživati prav netečno krmo. Najlaže dobi to bolezen tista živina, ki se pase. Sestradano in spehano ujame dež, in prične se bolezen, ki se niti precej ne pokaže, a traja dolgo. Koder v hlevih dobro oskrbujejo in krmijo živino, ne pokaže se nikdar ta bolezen. Zdraviti pa pričnete žival s tem, da odstranite vse, kar more to bolezen pospeševati, ter ji dobro snažite kožo. Pred vsem naj dobiva bolna živina zadosti tečne krme (krlaje), in drgnite jo dobro s slamo po večkrat na dan po vsem životu. Dobro je škropiti živino, kadar jo drgnete, z zmesjo, ki jo naredite iz 4 delov navadnega olja in 1 dela terpentina. To vse pomaga v pričetku bolezni; ako je pa začela živina že hujšati, potem mora dobiti zdravila, katera oživljajo prebavljanje in izhlapevanje kože. Taka zdravila so žveplena moka, brinove jagode, brinovec, encijan i. t. d. Priporočajo zlasti to le zdravilo: Vzemi vselej 4 grame vinskokislega (kali — antimon) oksida (Brechweinstein) ki ga je dobiti v lekarni, 15 gramov žveplenege cveta in 30 gr. encijanovega praška. To stresaj v steklenico ter jo zalij z vodo, v kateri si kuhal brinje. Na dan dajaj živini piti po dvakrat takega zdravila. Kadar je pa živina uže močno shujšala, ter se ji vidijo znamenja prsne ali trebušne vodenice, takrat je pa najbolje živino zaklati, ker je neozdravna.

Vprašanje 8. Kje bi dobil starih železnih vodovodnih cevi, ki so pa vender še rabne ter imajo 8—9' notranje svetlobe in so v sklepih toliko močne, da zdrže tudi hud pritisk? Potreboval bi jih preko 60 m. Prosim tudi sporočila, kateri so zanesljivi lesni trgovci v Ljubljani in v Trstu (G. L. v K. na Štajarskem.)

Odgovor: Glede prvega vprašanja ne vemo Vam dati nobenega odločnega odgovora. Morda ima kdo izmed naših gg. čitateljev takih cevi na prodaj? Toliko debelih cevi boste dobili le v krajih, koder so večja obrtniška podjetja. Najprej dosežete namen svoj, ako objavite željo svojo med inserati v „Neue freie Presse“. Iz svoje skušnje Vam moremo ta pot najbolj priporočiti. Imen zanesljivih lesnih trgovcev Vam po tem javnem potu, tudi ko bi za nje značilne ne moremo iz samo ob sebi umevnih vzrokov naznaniti. Obrnite se do trgovinske zbornice v Ljubljani in Trstu.

Vprašanje 9. Moji kobili je pričela meseca decembra pokati koža na dveh nogah. Rane so močno krvavele in bilo jih je največ med kopitom in piceljem ter nad piceljem. Kaj je vzrok tej prikazni, in kako jo ozdraviti? Svetovali so mi izpirati rane z mlačno vodo, mazati jih z glicerinom ter obezavati. Rane se celijo sedej počasi. Da pa odstranim za vselej to bolezen, ki mi je zelo na kvar, obračam se do uredništva, da mi nasvetuje radikalno zdravilo in navod, kako ravnati s konjem, da se ga ne loti zopet ta bolezen. (J. G. župnik v S.)

Odgovor: Rane, o katerih govorite, so mahovnice. Najradikalneje boste pregnali konju mahovnice, ako varujete konja vsega, kar provzroča to bolezen. Vsi konji niso enako podvrženi tej bolezni, nekateri so bolj občutljivi, zlasti pa tisti, kateri imajo bele noge in sicer ne samo bele dlake, ampak tudi belo kožo. Mahovnice se naredi, ako mora konj stati ali ležati v gnojnici in ako se prehladi v noge. Prehlajenje je naj-

večkrat vzrok mahovnicam. Konj se pa prehladi v noge, ako mora po zimi dolgo časa hoditi po mokrih, sneženih potih, ako pride s potnimi, ali sploh z mokrimi, blatnimi nogami v mrzel hlev, kjer mu morda še celo prepili hodi čez noge. Najboljši pripomoček proti mahovnicam je torej suh in primerno tople hlev brez prepiha, ter konju treba vselej, kadar pride v hlev, toliko časa drgniti noge in sploh ves život, da je suh. Konjem, kateri so podvrženi tej bolezni, ne smemo vsaj po zimi striči dolge dlake pod piceljem in nad njim. Tudi debelo nastlan nastil ni koristen, ker dela noge preobčutljive. Za zdravljenje od mahovnic rabi pa razen izpiranja s čisto mlačno ali pa milnasto vodo in mazanja z glicerinom tudi petrolej, v vodi raztopljen bakreni vitriol i. t. d. Ako pa vzraste že divje meso (polipi), morate je porezati ter mazati rane od noža s kakšno žgočo tvarino. Zastarele mahovnice narede jezevo nogo. Morda vas zanima vedeti, da priporočajo homeopati kot izvrstno sredstvo proti mahovnicam Thujo.

Vprašanje 10. Ker nameravam kupiti slamorezen stroj, vprašam, ali je res najpopolnejši in najboljši Mayfahrtov, katerega vidim med naznanili v „Kmetovalca“? Ali se dobi kje še kak boljši? Ali prodaja tudi v Ljubljani kedo najnovejše take stroje? (J. P. v A. na Primorskem.)

Odgovor: Kateri slamorezni stroj je najboljši, to je težko presoditi. Enemu ugaja ta, drugemu drug. Kdor pa da tiskati kako naznanilo, ta bi rad prodal svojo robo, zato jo pa hvali nad vse. Sicer Vam pa moremo priporočiti tvrdko Mayfahrtovo kot prav pošteno. Na tem mestu pa izjavljamo, da uredništvo ni odgovorno za dobroto blaga, ki se ponuja v naznanilih. Res se pa dobivajo slamorezni stroji tudi v Ljubljani. Andrej Druškovič v Ljubljani na mestnem trgu preskrbi Vam stroj, kakeršnega želite.

Gospodarske novice.

* **Visoki deželni zbor kranjski** je dovolil c. kr. kmetijski družbi za leto 1888. dve tisoč goldinarjev izvenredne podpore.

* **Postavo o ravnavji s plemenskimi junci** z dne 16. februarija l. 1879. je sklenil deželni zbor prenameniti v prihodnjem zborovanju. Sprememba bode ta, da bode morala imeti vsaka občina zadostno število sposobnih plemenskih juncev. To se zgodi vsled prošnje c. kr. kmetijske družbe kranjske.

* **Sirarska zadruga na Bledu.** Deželni zbor kranjski naročil je deželnemu odboru, da izplača novi sirarski zadrugi na Bledu 300 goldinarjev deželne podpore, kadar bode zadruga ustanovljena.

* **Visoko c. kr. namestništvo v Trstu** naznanja c. kr. kmetijski družbi kranjski z naredbo z dne 18. januarja t. l. št. 1210, da je priporočilo „Kmetovalca“ vsem slovenskim šolam na Primorskem.

* **Štajarska c. kr. kmetijska družba** v Gradci bode imela letošnji redni občni zbor 29. februarija ob 9. uri dopoldne v Gradci.

* **C. kr. kmetijsko ministerstvo** je potrdilo rokopis tajnika Gustava Pirca o „Navodu k obdelovanju šolskih vrtov“. Knjiga bode tiskana še to spomlad.

* **C. kr. kmetijsko ministerstvo** se je izjavilo, da je pripravljeno z denarjem podpirati tekališča za žrebeta. Ta izjava velja za glavno žrebčarsko postajo v Gradci, h kateri spadajo kranjska, štajarska, koroška in primorska dežela. Glede na velikost tekališča in na število žrebet, katerim bode teka lišče rabilo, obeta visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo od 50 do 100 gld. letne podpore in sicer za toliko let, kolikor jih precej določi. Kadar bode vsa reč uravnana, objavimo jo natančneje.

Na pomoč!

Po dolgi vrsti slabih letin je letošnja dolgotrajna suša potisnila obilno polovico prebivalcev naše dežele v strašno revščino.

Siromakom, kateri se ne morejo odtrgati od domače zemlje, ker jo preveč ljubijo, da bi se dali po zapeljivih nadah izvabiti onstran morja, preti v sedanji hudi zimi blede lakota z vsemi svojimi groznimi nasledki, ki dosežajo svoj vrhunec v strašni, človeški um blodeči pelagri.

Zato kličemo v prvi vrsti na pomoč naše rojake, katerim je mila osoda privoščila boljše razmere. A naši skromni domači viri bi se žalibog prekmalu posušili, ako bi hoteli samo iz njih zajemati v olajšanje ogromne reve.

Da je državni zbor tako blagohotno sprejel klic po državni pomoči, in da so se celo velikodušni možje v spodnjeavstrijskem deželnem zboru potegnili za naše nesrečne deželane, to nam daje zanesljivo poročstvo, da sme računati tudi na blago sočutje sodržavljancev po drugih deželah našega cesarstva.

Zato se obračamo z nujno prošnjo do vseh človekoljubov, naj nam blagovole poslati milodarov, da bomo mogli pomagati povsod, koder sila najhuje pritiska.

Preverjeni smo, da nismo zastonj na pomoč klicali javne, uže mnogokrat preskušene radodarnosti; zato se uže zdaj iskreno zahvaljujemo vsem blagim dobrotnikom — tudi v imenu nesrečnih naših siromakov.*

V Gorici 15. decembra 1887.

CORONINI,

deželni glavar.

Dr. Josip Abram, dež. odbornik — Dominik Benardeli — J. F. Del-Torre — Anton vitez Dottori degli Alboroni — Ivan Gasser, deželni odbornik — Dr. Anton Gregorčič, profesor sv. p. — Egon princ Hohenlohe, državni poslanec — Josip Ivančič, c. kr. notar — Matija Jonko, župan v Boleu — Monsig. Andrej Jordan, prošt in državni poslanec — Andrej Kocjančič — Ig. Kovačič, župan pri sv. Luciji — Mih. baron Locatelli, župan v Korminu — Rajmund Mahorčič, župan v Sežani — Dr. Josip Maurovich, župan v Gorici — Dr. Alojzij vitez Pajer-Monriva, dež. odbornik — Franc baron Rechbach, c. kr. dvorni svetovalec — Evgen baron Ritter-Záhony, predsednik Goriške trgov. zbornice. — Dr. A. R. Rojce — Dr. Josip vitez Tonkli, deželni podglavar — Dr. Nikolaj Tonkli — Dr. Karol Venuti — Dr. France Verzeznassi.

*) Milodare bodo sprejemali odborovi udje in deželna denarnica v Gorici; o svojem času se objavijo.

Tržna poročila.

Žito in poljski pridelki.

V Ljubljani 28. januarja: Hektoliter: pšenice 5 gld. 85 kr., rži 4 gld. 06 kr., ječmena 3 gld. 41 kr. ovs 2 gld. 44 kr., ajde 4 gld. 22 kr., prosa 3 gld. 74 kr., turšice 5 gld. 36 kr., leče 12 gld. — kr., graha 13 gld. — kr., fižola 11 gld. — kr.; 100 kilogr. krompirja 2 gld. 67 kr., 100 kilogr. sena 2 gld. 67 kr., 100 kilogr. slame 1 gld. 96 kr.

V Kranji 30. januarja: Hektoliter: pšenice 6 gld. 18 kr., rži 4 gld. 86 kr., ovs 2 gld. 60 kr., turšice 4 gld. 54 kr., ječmena 4 gld. 39 kr., ajde 4 gld. 39 kr.; 100 kilogr. sena 2 gld. — kr., 100 kilogr. slame 1 gld. 60 kr.

V Rudolfovem 28. januarja: Hektoliter: pšenice 6 gld. 50 kr., rži 4 gld. 54., ovs 2 gld. 11 kr., ajde 3 gld. 90 kr., turšice 4 gld. 54 kr.; 100 kilogr. krompirja 2 gld. 27 kr.

Na Dunaji 27. januarja: 100 kilogramov: pšenice gld. 7.55 do 7.67, rži gld. 6.13 do 6.18, ječmena gld. — do —, ovs gld. 5.86 do 5.91, turšice gld. 6.47 do 6.52.

✎ INSERTATE ✎

sprejem „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

RAZGLAS

gospodarjem, ki želijo semena ruskega lanu.

Družba kmetijska kranjska bode prihodnjo spomlad zopet v stanu, gospodarjem našim pravo seme ruskega (rigajskega) lanu iz državne podpore po niži ceni dati, kakor je drugod na prodaj. Da pa odbor ve, koliko naj naroči semena, zato vabi gospodarje, kateri želijo tega lanu, ki v vsem prekosi naš domači in vsak drug lan naj se kmalu, zadnji čas pa

do 15. februarja,

oglas pismo ali ustno, v pisarni kmetijske družbe, da odbor zve, koliko naj lanu naroči. (4—2)

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Naznanilo!

P. n. gospodom naročnikom „Kmetovalca“.

Podpisani se priporoča za vezanje „Kmetovalca“. Vezanje „Kmetovalca“ v originalne platnice stoji 80 kr. Posamezne platnice prodajam po 50 kr., s pošto 21 do 36 kr. več. Ako vnanji p. n. gg. pošljejo po eno ali več knjig vezati, velja jih toliko kot pošiljatev posameznih platnic.

Ivan Bonač, knjigovez

(6—1) v Ljubljani, Poljanska cesta št. 10.

Ker je „Kmetovalec“ knjiga, ki ima v sebi jako veliko bogatega zrna, ter je knjiga, ki ne sme manjkati pri nobenem slovenskem gospodarju preskrbel je gori podpisani knjigi tudi primerno vnanjo obliko.

**Tovarna za kostne pridelke in lim
Luckmann-a & Bamberg-a
v Ljubljani**

priporoča svoja zelo uspešno učinkujoča

**umetna gnojiva, kostne
moke in superfosfate**

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje se vpošlje cenilnik in prospekt.

(9—1)

BRATA EBERL

v Ljubljani

za frančiškansko cerkvijo v hiši g. Ivan Vilharja
prodajata

oljnate barve, lake, firneže

kemične in prstene barve lastnega izdelka, čopiče ter vse v nje stroko spadajoče blago na debelo in drobno.

Posebno se priporočajo oljnate barve v kositarskih (plehastih) posodah za trgovce in prodajalce, pri čemur opomnimo, da se naše barve ne smejo zamenjati z navadnimi kakor se sploh prodajajo, kajti od nas prodajane barve so kemično čiste in s pravim, z lanenega olja izdelanim firnižem ribane. (8—1)

✎ Najnovejše slamoreznice. ✎

Patentovane

varnostne slamoreznice

režejo slamo v 9 dolgotih od $\frac{1}{4}$ do 3"

Te vrste slamoreznice moreš hipoma vstaviti ter tudi nazaj verteti. Režejo lepo in natančno! Grejo lahko in naredo veliko!

Z vlakom na verigo ali pa brez njega!

Slamoreznice so narejene, da se gonijo z roko, z ного ali z gepeljem.

Popolna varnost pred nesrečami.

C. kr. privil.

tovarna za kmet. stroje, livarna in fužine na par

Ph. Mayfahrt & Co.

na DUNAJI, II., Taborstrasse, FRANKFURT na M. in BEROLIN N. (11—2)

PODRUŽNICE: Budapest, Insterburg, Posen, Dirschau, Hamburg, Osnabrück in Bologna.

== Premovani z več kot 200 odlikovanj. ==

Ceniki na zahtevanje zastoj in franko.

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče sloven-ke kmetijske knjige:

Dr. J. Bleiweis: **Nauk o umni živinoreji.** Cena 80 kr.
 " " " **Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati.** Cena 50 kr.
 " " " **Nauk klavno živino in meso ogledovati.** Cena 20 kr.
 Gustav Pire: **Mlekarstvo.** Cena 10 kr.
 L. Porenta: **Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi.** Cena 10 kr.
 Adolf Trientl: **Stelja in gnoj.** Cena 10 kr.
 W. Schleicher: **Zivali kmetijstvu in gozdarstvu koristne.** Cena 10 kr.
 M. Rant: **Opis najnavadnejih, sadjereji škodljivih mrčesov.** Cena 10 kr.
 Dr. Simon Strupi: **Zininozdravništvo.** Cena 1 gld. 80 kr.

Naročene knjige pošilja kmetijska družba po poštne povzetji, kedor pa denar naprej pošlje doda naj tudi znesek za pošto.

Semenarska postaja

C. Rambousek-a v Zborowu, pošta Forbes na Češkem

ponuja za pomladansko setev semena sledečih jarih žit in krompirja:

Jara žita: Požlahtnena menjalna pšenica Zborovska menjalna in velikanska rž Oregonki, švedski Hudikswall in Bestehorn ječmen Zborovski, švedski, Milton, Luher velikanski ligowski, Welcome in Triumph oves itd.

Krompir: Zgodnji Zborowski, Oneida, cesarski, Extra, Early Vermont, Early Mayflower, Darling in The May Queen

Pozni: Biser, Anderssen Hertha, Aurora, Magnum bonum, Rambousek, Unikum, Matador itd.

☛ Cenike dobiti je na zahtevanje zastoj. ☛

Ravno tukaj dobiti je jajca od Endemskih velikanskih gosij, jajce po 80 kr., od Pekinskih in Aylesburyških rae, jajce po 20 kr.

(3—2)

Prostovoljna dražba konj.

Dne 7. februarja t. l. dopoldne ob 10. uri vršila se bode na Vrhniki prostovoljna dražba sledečih konj:

1 konj, svetlo rujavec	4 leta star	15 1/2 pesti visok.	plem.
1 kobila, rudeči	4 " " "	15 " " "	"
1 " rudeči sivec (Honigsch.)	6 l. st.	15 " " "	"
1 " temnorujava breja			
1 konj, temnorujav	10 let st.	14 pesti visok.	
1 žrebec,	2 " " "	14 1/2 " " "	"
1 konj,	6 " " "	15 " " "	"
1 kobila,	5 " " "	15 " " "	"
1 konj, svetlo rujavec	4 " " "	15 " " "	"
1 kobila, črni sirec	4 " " "	15 " " "	"
1 konj, rudeči rujavec	2 " " "	15 1/2 " " "	"
1 " črni sirec	3 " " "	15 " " "	"
1 " " "	2 " " "	15 1/2 " " "	"
1 " rudeči rujavec	2 " " "	14 " " "	"

Bližnje postaje železnične ste Borovnica in Logatec. Podrobnejša pojasnila daje

Josip Lenarčič,

(16—1)

veleposestnik na Vrhniki.

(2—2)

„Ljubljanski zvon“.

Stoji pol leta gld. 2.30, četrt leta gld. 1.15.

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za zavarovanje življenja in rent.

avstro-francoska družba za zavarovanje proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah;

Zavarovanje za slučaj smrti. zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim obmošljencem;

Zavarovanje za doživetje preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovorjati.

a) proti škodam, ktere napravijo **požar** ali **strela**, parne ali plinove eksplozije, ali se narede z gašenjem, podiranjem in izpraznjenjem pri stanovanjih in gospodarskih poslopih, tovarnah, strojih, mobiljah in vsakovrstnih opravah zaloga blaga, živini, gospodarskem orodju in zaloga;

b) proti škodam, ktere napravi **ogelj** ali strela ob zetvi in košnji na poljskih ali travniških pridelkih v gumnih in stogih;

c) proti škodam, ki je napravi **toča** na poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim **prevažanja blaga** po vodi in po suhem;

Zavarovanje proti telesnim nezgodam se še ni pričelo, a se bode pravočasno naznanilo p. n. občinstvu, kakor se prične.

Zastopstva družbe.

v Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci, Albrechtsgasse 3; v Inomostu, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v Lvovu Marijin trg 9, nova; v Pragi, Vaelava trg 54; v Trstu, Via St. Nicolo 4, na Dunaji, I., Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki radi dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastoj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3, pri JOSIPU PROSENC-u.

(5—1)

10.000

parov zimskih hlač za moške, ki so bile namenjene za izvoz, ostale je nazaj, ker so povišali ceno. Jaz sem dobil nalogo te hlače posamezne ali več skupaj prodati po vsaki ceni. Jaz dam tedaj par

zimskih hlač

le za 1 gld. 95 kr.

(t. j. kolikor je delo stalo). Hlače so najboljši narejene po najnovejši dunajski šegi in da nihče ne dvomi, izrečem, da so hlače elegantne, trdne in gorke zimske hlače, katere nazaj vzamem če to ni res. — Ker te hlače hitro kupujejo naj se vsak požuri, kdor jih hoče še dobiti. Kdor naroči, naj naznani dolgotrajnost med korakom. — Pošilja se le po poštnim povzetju. Naslov je: (15—2)

M. Apfel, na Dunaji, I. Wollzeile Nr. 29/72.

Izvrstno kalivo seme

najbolj fine zelenadi in cvetic. Za deteljno seme garantujem, da je brez predenice. Raznovidna semena gospodarska od trav in od gozdnih rastlin. (12—2)

Vsa ta semena prodaja po najnižji ceni

Ignacij Mayer,

trgovina s semenom

na Dunaji, I., Augustinerstrasse Nr. 8.

Član pregledne postaje za semena pri e. kr. kmetijski družbi na Dunaji.

Sprejemajo se tudi naročila za I. dolenoavstrijsko drevesnico v Freihof-Freundorf pri Tulln.

= Ceniki semena in drevja na zahtevanje zastoj. =

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo železnino, naj bode priporočena zaloga železja in vseh v to stroko spadajoče stvari

Andr. Druškovič-a

(poprej Jakoba Nekrepa)

na Mestnem trgu št. 10.

kjer se dobivajo v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveki, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejeni štedilni ognjišči in njih posamezni deli.

Posebno po nizki ceni dobivajo se stroji in orodja za poljedelstvo, kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejeni plugi. (7—2)

Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice v Gradi.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih: sadnega drevja, visokodebelnatih in pritličnih ter piramide, špalirje, kordone in enoletne pozhaitve: divjakov in podlag za pritlikovce; jagodnega sadja; lepoticnega drevja in grmovja, drevja (10—2) za drevorede itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vseh vrst sadja.

Cenike je dobiti zastoj in franko.

Josef Friedlaender, tovarna kmetijskih strojev

na Dunaji,

II., Nordbahnstrasse Nr. 7.

Slamoreznice najboljše sestave.

Sejalni stroji

iz samega kovanega železa, lahki za vlečiti. (13—2)

Prav nizke cene, ugodni pogoji za plačila.

Ceniki na zahtevanje zastoj in franko.

Iščemo ljudi, kateri se hočejo pečati s prodajo naših strojev. Damo velik zaslužek.

A. Hutter

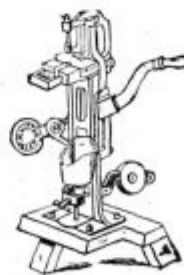
na Dunaji, I., Grillparzerstrasse Nr. 8,

zraven novega rotovža. (14—2)

Tovarna strojev in kovinskega blaga

za gostilne, vinorejce, kletarje,

za posode in orodja,

posebno za izdelovanje strojev, s katerim se umivajo, polnijo in mašijo steklenice vsake velikosti.

Izdelovanje strojev za polnjenje in mašenje steklenic za pijače ki se penijo (šampanjec) Stroji za zmivanje, mašenje in smolno prevlakovanje sodov. Aparati za žganje kuhani in vino greti (pasterizirni aparati). Aparati za vžiganje imen v steklenične zamaške, bodi si s spiritom ali plinom. Raznovidne vinske sesalnice (pumpi) in vse kar je potrebno zraven. Tovarniška zaloga steklenic, zamaškov, kovinskih kapselov. Strojev iz slane za steklenice, pravih ameriških kaučukovih cevi vsake debelosti za vinorejce in pivovarje itd. itd.

Kar prodam, za to jamčim. — Cenike pošiljam zastoj.